

Παπᾶ Νικόδημος, ποῦ μᾶς προσκαλοῦσε νὰ πᾶμε νὰ προσκυνήσουμε τὸ Χριστὸ ποῦ γεννιέται.

Πήραμε τὸ φανάρι, καὶ βγήκαμε. Στὸν οὐρανὸ λαμπρὴ ξαστεριά· κάτω στὴ γῆς, σκοτάδι βαθύ. Περνοῦσαμε τοὺς στενοὺς δρόμους ἀμίλητοι σὰ φαντάσματα. Ἐτρεμα ἀπὸ τὸ κρύο, κ: ἀπὸ τὴν κρυάδα τῆς νύχτας ἐκείνης. Ὁ χειμῶνας συντρόφευε μὲ τὸ Κόλι, νὰ μὲ τρομάξουν. Ἄκουγα τὸ μουγκρητὸ καὶ περπατοῦσα βιαστικὰ καὶ μὲ ψεύτικο θάρρος. Καὶ μόνο παρηγοριούμουν κ' ἠσυχάζα σὰν ἐπερταν τοῦ φαναριοῦ οἱ ἀχιτίδες σὲ κανέναν τοῖχο, σὲ καμιὰ πόρτα ποῦ γνῶρίζα. Μοῦ φαινότανε σὰν κάποιος φίλος ποῦ μούλεγε, —Κοντὰ σου εἶμαι, καὶ μὴν τρομάξῃς.

Ἄκόμα λίγο καὶ φτάξαμε. Ἀνεθήκαμε τὸ νάρθηκα, μπήκαμε μέσα. Εἴμαστε ἀπὸ τοὺς πρώτους.

Z'

ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Παπᾶ Νικόδημος γύριζε ἀκόμα δῶ κ' ἐκεῖ κ' ἔδινε προσταγὰς τοῦ Καντηλανάφτη. Δὲν ἀνεθήκαμε στὸ γυναικίτη. Σταθήκαμε στὴ γωνιά τῶν γριῶν. Σιγὰ σιγὰ μαζεύτηκε κ: ὁ ἄλλος ὁ κόσμος. Ἦρθε κ: ὁ δάσκαλος, κ' ἐπίασε τὸ στασιδί τοῦ δεξιοῦ τοῦ ψάλτη. Κι ὁ δεξιὸς ὁ ψάλτης, ποῦ ἐφαλλε μοναχὸς του τὶς Κεριακὲς, πῆγε τώρα ἀπὸ ἀριστερά. Κι ἄρχισε ὁ ἀξημέρωτος ὁ «ἔρθρος». Τὰ τροπάρια περνοῦσαν ἀπὸ τὸ δεξιὸ παγκάρι: σὲ ἀριστερὸ, καὶ σὰν τέλειωναν, τὰ ξανάρχιζαν πάλι, νὰ μαζευτῆ ὁλος ὁ κόσμος. Καλὰ τᾶψελαν, καὶ χαιρούσαν νὰ τᾶκοῦς. Τὸ τί ὅμως ἔλεγαν, αὐτὸ δὲν εἶτανε κανενὸς δουλειά.

Ἐνα πρᾶμα νοιώθαμε τέτες, κ: αὐτὸ εἶταν ἡ μουσική, ὁ θησαυρὸς μας αὐτὸς ὁ καταφρονημένος, ἴσως ἐπειδὴ δὲν εἶναι φερμένος ἀπ' ἔξω, μήτε ξεχωρισμένος ἀπὸ τὴ γῆ, μόνο ζῆ καὶ βασιλεύει μὲ χίλια τραγούδια καὶ ψαλμοὺς. Ἄν εἶναι τὰ «ἰδιόμελα» κατεδασμένα ἀπὸ χρόνους παλιούς, δὲν πᾶει νὰ πῆ πῶς εἶναι καὶ πεθαμμένα. Κοιτάξε ὁμως γνῶση. Τῆ νεκρῆ τῆ γλώσσα, πολεμοῦμε νὰ τὴ ζωτανέψουμε, καὶ τὴ ζωντανῆ τῆ μουσική, νὰ τὴν πνίξουμε μὲς στὴ φράγκικη! Γιὰ νὰ πολιτισθοῦμε, ὅλα μας πρέπει νάλλάξουν. Ἡ Μουσική μας πρέπει νάρθη ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, κ' ἡ γλώσσα μας ἀπὸ τὴν Ἀρχαιότητα. Σιγὰ σιγὰ θὰ μᾶς φέρνουν καὶ τὶς χαρὲς μας ἀπὸ τὸν Παράδεισο, καὶ καὶ τοὺς πόνους μας

ἀπὸ τὴν Κέλαση, καὶ σὰ δὲν ἔχουμε πᾶ τίποτις δικό μας, θὰ ψάλλουμε στὸν πλάγιό τοῦ τετάρτου, —τὸ μόνον ἦχο ποῦ ξέρουμε στὴν Εὐρώπη, —«Εὐοὶ Εὐάν» μὲ τοὺς ἀγγέλους, καὶ «Ἰὼ, Ἰὼ» μὲ τοὺς δαιμόνους. Καὶ τότες θὰ δοξαστοῦμε, καὶ θὰ δῆ ἡ «Ἐσπερία» τὴ μεγάλο ἔθνος γενήκαμε, καὶ θὰ μᾶς δώσῃ τὴν Πόλη.

Ὡς τόσο ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζῃ ὁ οὐρανὸς, ἄρχισε νὰ λάμπῃ κ' ἡ «Βασιλεία τοῦ Θεοῦ» στὸν κόσμος, καὶ στάθηκε καὶ τῆνε βιόγησε ὁ πάτερ Νικόδημος στὴ μέση τῆς Ἐκκλησιᾶς. Ἐφευγε ὁ «ἔρθρος» ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἐφευγε κ: ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιᾶ. Στὸν οὐρανὸ ἔβγαίνε ὁ ἥλιος, στὴν Ἐκκλησιᾶ ὁ Χριστὸς. Καρὰ καὶ φῶς ἔξω, παρηγοριά κ' ἐλπίδα μέσα στὶς ἀπλοϊκὲς ἐκεῖνες τὶς καρδιὲς ποῦ εἶχαν ἀκόμα σταλαματιὰ πίστη καὶ βλέπανε στὸ νοῦ τους τὴ φάντη μὲ τὸ Οὐράνιο τὸ Βρέφος στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Χαριτωμένης του μάννας.

Καὶ καθὼς κοιτάζε τὴ λειτουργιὰ, κ: ἀκουγα τοὺς ψαλτάδες καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ τραβοῦσαν τὸν ἴσι (στραβὰ οἱ πωύτεροι), οὐδ' ἡ μάννα μου καὶ μοῦ λέει σ' αὐτὴ.

—Νὰ ἡ Λενιώ, ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ τῆνε δῆς στὸ Σκολειό. Ἐρχονται κατὰ τὸ δικό μας τὸ μέρος. Κοντὰ μας στέκονται σήμερα.

Ἐγὼν ἄμέσως τὶς ψαλμοὺς, καὶ γυρίζω νὰ δῶ τὴ Λενιώ.

Ἐνα κοριτσάκι κᾶτι ἀψηλότερο ἀπὸ μένα, ξανθούτσικο, χαμηλόδλεπο, γελαζοῦμενο, νόστιμα ντυμένο, καὶ μ' ἄσπρο μαντιλάκι στὸ χέρι. Ἡ μάννα τῆς, μαγουλικωμένη καὶ μαυροφόρα, ἀκολουθοῦσε. Ἦρθαν καὶ στάθηκαν πλάγι μας. Ἄ ζωντάνευε τῆς Παναγιᾶς ἡ εἰκόνα, κ' ἔρχονταν ἔτσι νὰ σταθῇ κοντὰ μου, δὲ θὰ μὲ γλυκοτρόμαζε πωύτερο. Τὶ νὰ εἶταν τὸ μυστήριό ποῦ κρυφοχύθηκε καὶ μοῦ τὴν ἔκαμε βλαστάρη τρυφερὸ τὴν καρδιά μου! Ἀγάπη δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι, πρέπει νὰ εἶταν ὁ ἀνθὸς τῆς ἀγάπης, μωσκοβότανο φυτρωμένο στὸ μίσος τοῦ ἄγριου τοῦ Τούρκου. Εἶχα ἠρωῖδα μπροστά μου, μὲ ψυχὴ ποῦ τὴ διάλεξε ὁ Θεὸς νὰ τὴν ἀγιάσῃ ἀπὸ δέκα χρόνων, καὶ νὰ τὴ γλυτώσῃ μὲ παράξενο θᾶμα. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὴ λατρεύω, ποῦ ἔδλεπα πῶς ἔλα εἶταν ἀλήθεια, ὅλα. Καὶ τῆς Ἀνουῦλας τὸ τραγούδι, καὶ τὰ λόγια τοῦ Γέρο Βασίλη, καὶ τῆς μάννας οἱ ἱστορίες. Δὲν εἶταν ἡ Λενιώ ἀπὸ κείνες τὶς ἀθώργητες τὶς Νεράιδες ἢ τὶς Βασιλοπούλες ποῦ μᾶς μαγεύ-

ουνε στοῦ χειμῶνα τὰ παραμύθια. Τᾶβλεπα ἑλοζώντανα τὰ γαλνὰ τῆς τὰ μάτια, τὸ λαμπερὸ μέτωπό τῆς, τὰ ξανθουλά τῆς μαλλιά.

Δὲν ἄργησε ἡ ἀπόλυση. Δὲν τὸ πιστεῦα πῶς μοίραζε τ' ἀντίδωρο ὁ πάτερ Νικόδημος, καὶ πῶς γύριζε ὁ κόσμος στὰ σπῆτικα του. Ἄλλη εἶταν ἡ γειτονιά τῆς. Πήρα τότες τὸ δρόμο μας μὲ βαρειά καὶ μὲ λυπημένη καρδιά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ „ΚΟΙΛΑΔΑ“

ΤΟΥ ΛΑΕΚΟΥ ΜΑΡΠΟΥΤΖΟΓΛΟΥ

1

Χάθηκε ὁ ἥλιος κ' ἡ βουή, δὲ λάμπει τὸ δρεπάνι Κι' ἀράδ' ἀράδα κοιτούνται τὰ φωμωμένα στάχια. Οἱ νιοὶ τραβοῦνε τ' ἄλογα κ' οἱ γέροι καβαλλᾶνε. Κ' οἱ νιὲς πᾶνε χορεύοντας καὶ τραγουδώντας σειῶνται

Καὶ λὲν γιὰ τὰ χειρόβολα καὶ γιὰ τὶς θημωνιὲς τους Κοι μὲ φουδάτη λυγερὴ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης.

Κι' ὅλες τὸ μαῦρο τὸ ψωμί μ' ἀχορτασιὰ δαγκώνο νη Ποῦ κάνει τὰ γερά κορμιά, τὰ μεστομένα στήθια.

2

Ἄκόμ' ἀνατριχιάζουν λίγα νερὰ μέσα στὴν κοιλάδα κάτω ἀπὸ δυό-τρία δέντρα: τὸ κορμί τους θαμποφαίνεται: μέσα τρεμάμενο.

Ἐρχεται καὶ συλλογιόμυαι τὸ βραδινὸ τὸ φῶς ποῦ γλιστράει ἐπάνω στὰ νερὰ καὶ σβήνεται.

3

Στριγγὰ τὴ σούρπα τραγουδοῦν στὰ ἐρείπια οἱ κουκουβάγιες

Κι' ἀριοδιαβαίνουν ὄν-ιρα σιγὰ οἱ Πυγολαμπίδες.

Σὰν καρδιοχτύπια τῆς σιγῆς κ' οἱ γρόλλοι ἀεγὰ ξεσπᾶνε:

Μὲς στὸ σκοτάδι τῆς καρδιᾶς φέγγε μου, ἐοῦ καημὲ μου!

4

Ἀνεβαίνω ἐπάνω τὸ βουνὸ καὶ κοιτάζω κάτω τὴ θερσιμένη κοιλάδα.

Ο ΚΥΡ ΒΟΛΒΗΣ

Εἶταν ἓνα παγωμένο πρωί. Τὰ βουνὰ ἦσαν κάτασπρα ἀπ' τὸ γιόνι καὶ τὰ νερὰ εἶχαν παγώσει. Ἄλλ' ὁ κύρ Βολβῆς αὐτὴ τὴν ἡμέρα εἶχε σηκωθεῖ εὐθῆμος, περισσότερο ἀπ' ἄλλοτε, καὶ μ' ἐπιθυμία ν' ἀστευθεῖ, νὰ γελάσει. Ἐλεγε μὲ τὸ νοῦ του ἓνα τραγούδι ἀποκριάτικο, σὲ ὅλο τὸ γύρο ποῦ ἔκανε, καὶ πατοῦσε μ' εὐχαρίστητη παιδικὴ σ' ἐπλωμένα νερά, ποῦ ἦσαν παγωμένα, δῶ καὶ κεῖ, μέσα στὸν κήπο, γιὰ νὰ δει ἂ θὰν τὸν βαστοῦσαν.

Κοντὰ στὸν ὄρνιθῶνα ἀπάντησε τὸ Σούφρα νὰ βγάξει νερὸ ἀπ' τὸ πηγάδι, ρίχνοντας αὐτὸ σὲ δυὸ κουβάδες, ποῦ εἶχε κοντὰ, καὶ ὅπου ἀμχ τοὺς γέμιζε, τοὺς πῆγαινε, τρικλιζόντας λίγο, καὶ τοὺς ἀδειάζε σ' ἓνα μεγάλο πιθάρι, ποῦ εἶταν πέρα σὲ μιὰ μεριά γεμάτη σχοινιά καὶ ροῦχα ἀπλωμένα.

Κεῖνη τὴ στιγμή ὁ γέρο Σούφρας εἶχε βγάλει τὸν κουβά κ' ἔρριχνε τὸ νερὸ μέσα στὸν ἄλλον ἀπὸ ψηλά.

Οἱ ὄρνιθες ἦταν σκορπισμένες καὶ πάνω στὸν ὄρνιθῶνα ἓνας μεγάλος πολὺχρωμος πετεινὸς φώναζε ἀγριεμένος.

— Σκασμός! τοῦ ἔκανε ὁ κύρ Βολβῆς. Τὶ διάλο ἔπαθε;

Ὁ Σούφρας ἄφισε τὸν κουβά πάνω στὸ πηγάδι.

— Ἐγὼ τὸν κυνήγησα! εἶπε βάζοντας τὸ χέρι του στὴ μέση. Εἶναι μιὰ ὄρνιθα ποῦ κράζει τώρα καὶ κάμποσο καιρὸ σὰν πετεινός...

— Σὰν πετεινός!.. Ποιὰ ὄρνιθα;

— Νὰ, ἐκεῖνη!.. Αὐτὴ ποῦ στέκεται κάτω ἀπ' τὸ στύλο, ἡ ἀσπριδερή!.. Καὶ ὁ πετεινός μου ρίχτηκε.

— Ἄλλο τοῦτο!.. Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς εἶπες;

— Ναι... Κάμποσος!.. Εἶναι γρουσουζιά, κύρ Βολβῆ!

— Τὸ ξέρω... Μὰ τί λὲς νὰ κάνουμε;

— Μαχαίρι! ἀπάντησε ὁ Σούφρας κἀνοντας καὶ μιὰ κίνηση.

— Ναι, ναι. Μαχαίρι! νὰ φάει τὸ κεφάλι τῆς!..

— Ὅθ τῆς δώσω νὰ καταλάβει πῶς πρέπει νὰ φωνάζει!

Καὶ ὁ Σούφρας πῆρε τὸν κουβά, τὸν ἔβαλε στὸ στόμιό τοῦ πηγαδιοῦ ποῦ ἔχασκε, ἔπειτα γυρίζοντας μιὰ δυὸ φορές τὸ μαγκάνι, τὸ ἄφησε ἐλεύθερο. Τὸ μαγκάνι ἄρχισε νὰ γυρίζει συρίζοντας γρήγορα-γρήγορα μὲ ἄρμη. Ἀκούστηκε ὁ κουβάς νὰ φτάνει κάτω καὶ νὰ χτυπᾶ στὸ νερὸ.

— Ποῦ εἶναι ὁ Σαλας; ρώτησε ὁ κύρ Βολβῆς, ἀφοῦ εἶδε τὴν ἐργασία τοῦ Σούφρα καὶ τοῦ μαγκα-νιοῦ.

— Πῆγε γιὰ τὸ γιατρό. Δὲν ξέρω ἂν ἦρθε πίσω.

— Γιὰ τὸ γιατρό!

Ἐκανε νὰ γελάσῃ, ἀλλὰ κρατήθηκε. Μὲ βῆμα μικρὸ προχώρησε πάλι γιὰ τὸ σπῆτι.

Κανείς δὲν εἶταν ἄρρωστος στὸ σπῆτι του, τὸ ἤξερε καλά. Ἀλλὰ ἤξερε ἐπίσης καλά τί τὸν ἤθελε τὸ γιατρό ἢ γυναίκα του.

Καὶ γι' αὐτὸ τοῦ ἤθελε νὰ γελάσῃ. Ἡ ἐγγονὴ του ἡ Μέλπω, ὄρφανὴ ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα, εἶχε πάθει μιὰν ἀσθένεια, ποῦ πάσχουν κάποτε οἱ ἄνθρωποι ποῖος λίγο ποῖος πολὺ, ἄλλος μιὰ φορὰ καὶ ἄλλος συχνὰ πολὺ. Ἐπάσχε δηλαδὴ ἀπὸ ἐρωτα: Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ θὰ γιατρευόταν μὲ τὴν παντρεία. Ἄν ὁ νέος εἶχε καὶ αὐτὸς κάτι, καὶ δὲν εἶταν παιδί.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ 1919

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909

Κατάσταση της 30 Ιουνίου 1909.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον μετοχικών επιχειρήσεων επί 20,000 μετοχάς	4,000,000.
Κεφάλαια αποβατικά	9,600,000.—
Τραπεζικά γραμμάτια εν κυκλοφορία: α) επί 188ν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Ἀρ. 46,884,705.41 β) Προνομ. Τραπεζ. Ἑπιτροπῆς Σαλ. 116,080.— γ) Τραπεζ. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Ἀρ. 46,884,705.41	61,778,576.42
Κερατειακά γραμμάτια ἐπιταγήματα καὶ μονόδηρα	46,950,885.41
Κατάθεσις ἐν ὄφει εἰς μεταλλικὸν	11,855,450.49
Κατάθεσις ἐν ὄφει	328,053.76
Κατάθεσις ἐν ὄφει	16,558,971.44
Κατάθεσις ἐν ὄφει	12,692,267.91
Κατάθεσις ἐν ὄφει	854,149.92
Κατάθεσις ἐν ὄφει	222,192.12
Κατάθεσις ἐν ὄφει	364,149.92
Κατάθεσις ἐν ὄφει	1,076,349.04
Κατάθεσις ἐν ὄφει	175,185.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,000,000.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	6,548,619.52
Κατάθεσις ἐν ὄφει	584,048.40
Κατάθεσις ἐν ὄφει	983,537.60
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,347,528.52
Κατάθεσις ἐν ὄφει	8,485.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	8,295.78
Κατάθεσις ἐν ὄφει	15,062.85
Κατάθεσις ἐν ὄφει	883,813.18
Κατάθεσις ἐν ὄφει	16,994.76
Κατάθεσις ἐν ὄφει	1,174,802.78
Κατάθεσις ἐν ὄφει	118,281,543.77
Κατάθεσις ἐν ὄφει	40,574,160.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	20,367,900.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,585,730.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	437,125.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	13,194,858.85
Κομιστά συνταξιολογμάτων	627,359.20
Τόκοι Χρεωλυσθέντων ἐπὶ υποθήκῃ δανείων	606,159.13
Τόκοι Χρεωλυσθέντων ἐπὶ υποθήκῃ δανείων	618,138.45
Κέρδη καὶ ζημία (συνολικὸν ἀπέμεινον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐξαμ.)	40,799.04
Καταβληθεὶς ὑπερβάσις	11,539.17

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον	2,394,722.55
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἰσχυρὰ	1,433,039.85
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐπιταγήματα καὶ μονόδηρα	36,805,522.29
Κερατειακά γραμμάτια ἐπιταγήματα καὶ μονόδηρα	4,218,668.73
Κατάθεσις ἐν ὄφει	26,841,686.26
Κατάθεσις ἐν ὄφει	82,786,200.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	278,503.49
Κατάθεσις ἐν ὄφει	311,274.84
Κατάθεσις ἐν ὄφει	20,922,650.72
Κατάθεσις ἐν ὄφει	883,373.33
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,336,304.78
Κατάθεσις ἐν ὄφει	1,784,133.85
Κατάθεσις ἐν ὄφει	10,000,411.49
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,963,301.55
Κατάθεσις ἐν ὄφει	7,336,644.36
Κατάθεσις ἐν ὄφει	4,028,742.60
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,524,540.28
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,759,001.09
Κατάθεσις ἐν ὄφει	60,200.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	40,486,668.99
Κατάθεσις ἐν ὄφει	1,080,839.78
Κατάθεσις ἐν ὄφει	566,863.49
Κατάθεσις ἐν ὄφει	571,306.94
Κατάθεσις ἐν ὄφει	7,496,059.30
Κατάθεσις ἐν ὄφει	12,882,642.79
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,757,900.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	44,313,084.67
Κατάθεσις ἐν ὄφει	44,431.53
Κατάθεσις ἐν ὄφει	45,097.17
Κατάθεσις ἐν ὄφει	933,543.50
Κατάθεσις ἐν ὄφει	15,806,687.10
Κατάθεσις ἐν ὄφει	833,675.10
Κατάθεσις ἐν ὄφει	4,346,728.80
Κατάθεσις ἐν ὄφει	3,773,450.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	8,822,328.20
Κατάθεσις ἐν ὄφει	40,000.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	718,826.75
Κατάθεσις ἐν ὄφει	260,214.87
Κατάθεσις ἐν ὄφει	921,924.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	180,248.45
Κατάθεσις ἐν ὄφει	3,307,062.19
Κατάθεσις ἐν ὄφει	1,084,000.—
Κατάθεσις ἐν ὄφει	293,707.46
Κατάθεσις ἐν ὄφει	35,194.85
Κατάθεσις ἐν ὄφει	2,672,725.64

Πλησίασε ένα μικρό παρθενάκι και κοιτάζε μέσα.
Είδε τὴ γυναίκα του, τὴ γριὰ Μαρουσά και τὸ γιατρό, ὁ ὁποῖος εἶχε ἕνα νεός με γενναία και γελαστά μάτια. Κρατοῦσε τὸ καπέλο του, ἕνα σταγίτῃ ἡμίψηλο στὰ χέρια. Σὲ μιὰ γωνιὰ ἄμεισις με βουβὸ πρόσωπο, καθόταν και ἔραβε ὁ γέρο Σαλῆς ἕνα βρακί του μαῦρο κολλώντας σ' αὐτὸ ἕνα μπάλωμα καφετι. Ἄν και προσηλωμένος στὴν ἐργασία του, φαινόταν νὰ προσέχει στὴν ὁμιλία τῶν δύο γυναικῶν και τοῦ γιατροῦ. Ἐνας γάτος παραδαλός καθισμένος κοντά του, τὸν ἔβλεπε νυσταγμένος. Κείνη τὴ στιγμή μιλοῦσε ὁ γιατρός.
— Κακό εἶναι ἀλήθεια, ἔλεγε, νὰ κάνει κανεῖς τὴν ἐπιθυμία τοῦ παιδιοῦ του, γιατί μπορεί ἐξαφνὰ νὰ θέλῃ νὰ πάρη κανέναν παλιάνθρωπο, ἀχρεῖο ὑποκειμένο. Τὸν ὁποῖον ἂν τὸν πάρη θὰ πάρη τὴν καταστροφή του! Πρέπει νὰ μὴν ὑποχωρεῖ εὐκολὰ δ' γονιός σὲ τέτοια πράγματα! Και μάλιστα, κάποτε, νὰ φέρονται στὸν ἐρωτημένο ὅπως στὸν τρελλό. Δηλαδή τὸ κάτω-κάτω, δέσιμο! Ἔτσι εἶναι, κυρά μου! Γιατί ὅπως τὸν τρελλό δὲν τὸν ἀφίνουν νὰ χτυπήσει τὸ κεφάλι του στὸν τοῖχο και τὸν δένου, ἔτσι και στὸν πάσχοντα τὸ νόσημα

αὐτό, γιὰ νὰ μὴν καταστραφεῖ! Δέσιμο! Ἄν ὁμως ἀξίζει καιτὶ ὁ ἀνθρώπος, πού θέλω, πρέπει νὰ τῆς τὸν δίνουμε και με τὴν εὐχὴ μας!..
Ἦ γιατρός σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμή και φένηκε νὰ κοιτάξει τὸ γάτο, πού εἶχε σηκωθεί και τριβόταν στὸν ὦμο τοῦ γέρου Σαλῆ με ὑψωμένη τὴν οὐρά. Ἐπειτα πρόσθεσε γελαστά:
— Ὅταν τῆς τὸν δώσουν, και καλός νὰ εἶναι, ἕνα πάσει ἡ τρέλλα εὐθὺς με τίς πρώτες δυσἀρεσκείες, πού πάντα βγαίνουν στὴ μέση, θὰ ριχτοῦν στοὺς γονεῖς, γιατί τοὺς ἀφίσαν νὰ τὸν πάρουν!
Ἡ Μαρουσά πήξε φόρα, δὲν κρατήθηκε.
— Ἄμ τῆκουσε αὐτὸ χιλιάδες χιλιάδες φορές! Νά, ἀκόμα και ἡ Φροσυνὴ ἡ βαφτισματῆς τῆς Φρόσως τοῦ Βίλγα, πού πήξε τὸ Μιχάλη!.. τὸν πεταλωτὴ δὲ, πού ἀγαποῦσε τρελλά. Μὰ αὐτὴ μόνο; Ὅλες μας, και οἱ γρηῖς ἀκόμα! Νά τὰ λέμε; Ὅλες μας, ἕμα πάρουμε τὸν ἕνα, θυμούμαστε τὸν ἄλλον, πού μεζ ζητοῦσε και δὲν τὸν θλαμε. Και τὸν κάνουμε θεὸ τῶρα κείνον πού μιὰ φορὰ τὸν βρῖσκαμε διάολο! Ἔτσι εἶμαστε, καλέ, ὅλες οἱ γυναίκες! Δὲν ξέρω οἱ ἄντρες. Ἄλλὰ μετς οἱ γυναίκες εἶμαστε θεοὺ φύλαγε! Δὲ λένε, γιατρί: Πῦρ, γυνὴ και θάλασσα; Τὰ τρία αὐτὰ εἶναι τὰ κακά

στοιχεῖα! Καὶ δὲ λένε ψέματα! Τὸ εἶπε και ὁ ἀπόστολος Πέτρος... Πέτρος;.. Παῦλος, Πέτρος.
Ὁ κύρ Βολβῆς ἀνοῖξε κείνη τὴ στιγμή τὴν πόρτα και τὴν διέκοψε.
— Γεῖα σου, γιατρί! εἶπε στὸ γιατρό. Πῶς ἀπ' ἐδῶ; Ἄρρωστος κανένας; Ὅλοι ἀρρωσταίνουν! Σάπια κρέατα, γιατρί! νῦρα, κόκκαλα!..
Ὁ γιατρός τῆκουσε χαμογελώντας και με γυρμένο στ' ἀριστερὰ τὸ κεφάλι.
— Σὲς ναί! εἶπε σηκώνοντας τὸ κεφάλι ἴσια, εἰσθε γερὸ κόκκαλο! Θὰ πᾶτε ἐκατὸ και πάνω!
— Μόνε; ἔκανε ὁ κύρ Βολβῆς.
— Εἶναι δυνατὸ νὰ πᾶτε και διακόσια. Τῶρα ὁμως ἂς ποῦμε και γι' αὐτὰ τὰ νέα κόκκαλα και νῦρα!..
Ὁ γέρο Βολβῆς ἐρυθρόηξε.
Ὁ γιατρός ἐκκολούθησε:
— Αὐτὰ τὰ νέα κόκκαλα και νῦρα δὲ βαστὰνε μπόρες!.. Λίγω γιατὸ κορίτσι!..
— Ἐ, τί;
— Θέλει παντρεῖα! Νά τῆς τὸν δώσης!
Ὁ κύρ Βολβῆς, ἂν και περιέμενε τὴν ἐπίθεση, ταραχτήκε σὲ μεγάλο δέντρο, πού τὰ κλαδιά του χτυπᾷ ἕξαφνικὸς ἀνεμος!

Ὁ ἄσπρος δρόμος βυθίζεται μέσα στις ρεματιές και χάνεται παραπέρα πῶς στις ράχες.

Ὅπως ὁ λογισμὸς μου στὴν ἀγάπη σου.

55

Γεμάτος ἀπὸ τὸν καημὸ σου πῆγα ἀπόψε στὸ περιβόλι νὰ ξανασάνω. Στὸ περιβόλι μὲ τίς πολὺ-χρονες μουριές και τίς συκιές τίς ἠσκιωμένες. Στις ἄκρες ξεφυλλίζονταν κίτρινα τ' ἀγριολούλουδα και τίς φραγές, κι' ἀνάμεσα στὰ ποτισμένα τ' αὐλάκια πλήθαιναν τὰ σαλατικά κ' οἱ ντομάτες και τ' ἄλλα φαγουλά. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ τ' ἀραποσίτια ἀνέμιζαν στὸ βραδινὸν ἀέρα τὰ σπαθωτὰ φύλλα τους και τὰ γε-νῶτα στάχια.

Ξαπλώθηκα ἐπάνω σὲ κάτι καλαμιές ἀπ' ἀρα-ποσίτια — τίς εἶχαν βγάλει γιὰ νὰ τ' ἀριώσουν.

Πλάι ἔτρεχε τὸ γάργαρο νερὸ μὲσ' ἀπὸ τὸ βράχο αὐτόθαλατο και τραγουδοῦσε μὲ τὰ χαλίκια τὰ δλοστρόγγυλα. Παρακάτω ἐπαίξε μὲ τὰ παρό-χθια χορτάρια. Κατόπι χάνονταν και κρυφὰ μουρ-μούριζε: ἐδῶ εἶμαι, τώρα θὰ βγῶ. Ἐξαφνα γελοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν π.ασινάδα μὲ τὸ λιγοστὸ τὸ φῶς πὸς ξεψυχοῦσε και πάλι ξεκαρδίζονταν πηδῶντας στίς κατηφοριές.

Ὁ ζῆλτικὸς τόνιζε τὸ ξέγνοιαστο τραγοῦδι του και μέσα στὴ ρεματιὰ μιὰ γαλιάντρα γέμιζε τὴ λαγκαδιὰ μὲ τοὺς λαρυγγισμοὺς τῆς.

Κατὰ τὴ δύση, ἐπάνω ἀπὸ τὸ φρύδι τοῦ βουνοῦ, ἀνθίζαν τὰ τελευταῖα ροδόχρονα τῆς ἡμέρας κι ὁ ἀέ-ρας ἐπαίρνε τὴ μουσικὴ τῆς βραδιᾶς ἀκίνησι.

Κοντὰ στὸ γάργαρο νερὸ, στὸ δροσερὸ τὸ περι-βόλι, ἀνθισεν ἀνοιωθὸ στὰ χεῖλη μου, τῆς μοναξιάς τὴν ὥρα, τὸ θλιβερὸ και σιγανὸ τραγοῦδι πὸς ἔχε τὴν πρώτη ἀγάπη μας γλυκάνει.

6

*Μονάχος οἰγοπερπατῶ στὴν ἔρημη τὴ στρατα,
Ὁ ἥλιος ἀπὸ πάνω μου κι' ὁ οὐρανός.
Οἱ λεῦκες τ' ἀσημόφυλλα τρεμονοῦν ἄν σ' ἀγέρι,
Γύρω ἀνασαινοῦν οἱ ἐλιές κυματιστὰ
Και πέρα οσιέται σὺγκλαρο τὸ φοντωτὸ πριωάρι
Ἀπ' τίς φωνοῦλες τῶν πουλιῶν πὸς καρτερῶν τὴ
μόνα.*

*Μονάχος οἰγοπερπατῶ στὴν πράσινη κοιλάδα
Και γύρω τὰ ψηλὰ βουνὰ μὲ χαμηλοκοιτάζουν.
Θεριστής, 1909.*

ΜΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ

ἐνὸς φοβεροῦ παλιοῦ κατσικοκλήφτη.

Γιὰ τοῦτο ἡ ἀσθένεια εἶχε προέλθει, κατὰ τίς γειτόν.σες, ἀπὸ μάγια και ἐπρεπε νὰ γιαιτρευθῆ μὲ βότανα και ἄλλα γιαιτρικὰ μαγικὰ ἀντίπλα ἐκεῖ-νων πὸς τῆς ἔκαναν, και ξόρκια! Ἡ κόρη εἶχε ἀρ-ρωστήσει και μαραινόνταν σὰ λουλούδι δταν τὸ πᾶρει ξαφνικὸς χειμῶνας.

Ἡξερὸ ὁ κύρ Βολβῆς τίς στενοχώριες τῆς γυ-ναίκας του. Ἡ κάθε μιὰ γειτόνισσα ἀπὸ ἕνα γιαι-τρικὸ, ἕνα παράδοχο ξόρκι τῆς εἶχε πεῖ νὰ κάνει. Μιὰ, ἡ κυρὰ Μαρουσῶ, τῆς ἔλεγε γιὰ ἕνα βοτάνι πὸς φυτρῶνει σὲ ἄβατα μέρη, δασῶν, πᾶνω ἀπὸ φω-λιές φειδιῶν φαρμακερῶν, τὸ ὅποιον ἂν τῶδρισκαν, ἡ ἔγγονή τῆς ἤθελε σωθεῖ μ' ἕνα μόνο φυτζᾶνι πὸς θὰ ἔπινε.

Ἐἶχε πιεῖ κι αὐτὴ.

— Ἐχει ὁ ἔρωτας γιαιτρεῖα μὲ βότανα και ξόρκια;

Τὴ βόηθησε νὰ τὸ πεῖ αὐτὸ και κάποιο παλιὸ τραγοῦδι. Ἄλλὰ οἱ ἄλλες τῆς ἀπάντησαν ὅτι δὲν εἶταν ἔρωτας αὐτὸς, ἀλλὰ τὴν ἔπιασε μὲ μάγια ὁ μαγχοῦφης, μάγια μιανῆς θεῖας του παπαδιάς, πὸς ἂν και παπαδιά ἤξερε τὴ νύχτα νὰ φορεῖ τὴν κα-τακόκκινη σὰν αἶμα πουκαμισα και νὰ χορεύη κάτι

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

Σὲ δυὸ τελευταῖα φύλλα τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδας», τῆς γνωστῆς οἰκονομολογικῆς ἐφημερίδας τῆς Ἀθήνας, δη-μοσιεύθηκε ἕνα φωτεινότατο κῆρυγὸ γιὰ τὸ ζήτημα: «τί θὰ γίνουν τὰ παιδιὰ μας;» δηλαδή ποῖο ἐπάγγελμα θ' ἀκο-λουθήσουν ἅμα τελιώσκει τὸ σχολεῖο. Γιὰ τοὺς ἀναγνώ-στες τοῦ «Νουμά» δίνουμε δῶ μιὰ περίληψή του.

Χιλιάδες παιδιὰ βγήκανε πάλι φέτος ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Ἀθήνας και τῶν ἐπαρχιῶν. Τὰ πε-ρισσότερα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι παιδιὰ χωριάτη, ἀνθρώ-που δηλαδή πὸς σκάφτει κι ὀργώνει τὴ γῆς. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ πᾶψουνε, φυσικά, νὰ σκάψουν και νὰ ὀργώνουν γιαιτὶ μάθανε γράμματα και τὸ νομί-ζουν ἐξευτελιστικὸ. Τὰ μάτια δλοῦνῶν αὐτῶν «τῶν στρατιωτῶν τῆς ἡμιμαθείας» εἶναι γερμένα στὴν πρωτεύουσα, μὲ τὸν πόθο, τ' ἔνειρο, τὴν ὄρεξη, τὴ βουλιμία ν' ἀρπάξουνε θέση. Ἐτσι στὰ σημερνὰ φουσᾶτα τῶν πολιορκητῶν μαζεύονται και καινού-ριες χιλιάδες. Ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴ ζωὴ ἀλλάζει σὲ ἀγῶνα γιὰ θέση. Τὰ μπουλοῦνια τῶν εὐστυχισμέ-νων ἀνθρώπων τοῦ κολλάρου και τοῦ σκληροῦ που-κάμισου μεγαλώνουν κάθε μέρα, ἐνῶ ἀντίθετα ἀ-ραιώνουν οἱ φάλαγγες τῶν δουλευτᾶδων τῆς γῆς και ζητιοῦνται ἐργάτες ἀπὸ γειτονικὰ μέρη. Ἄξαι-νει ἔτσι φοβερὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν «προλετᾶριων τῶν γραμμάτων» πὸς εἶναι οἱ κακὲς πληγὲς κάθε κοι-νωνίας, γιαιτὶ εἶναι ὄντα παράσιτα τεμπέλικα, και μικραίνει ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς, πὸς εἶναι τὸ πιὸ γερὸ στοιχεῖο ἐλάκερου τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ. Στις διαφορὲς Τράπεζες γίνονται διαγωνισμοὶ γιὰ 4 ἢ 5 θέσεις και παρουσιάζονται 4 ἢ 5 ἑκατοστα-ριές ἀπὸ νέους. Φυσικά θὰ χορτάσουνε μοναχὰ οἱ 4 ἢ 5, γιαιτὶ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ματαγίνη τὸ θάμα τῶν 5 φουμῶν τοῦ Βαγγέλιου. Τί θὰ γίνουν οἱ ἄλλοι 395; Ὅλοι αὐτοὶ θὰ γυρίσουνε σ' ἄλλο δρόμο: στίς δημόσιες θέσεις. Τὸ θλιβερότατο ἔμως εἶναι ἡ ἀναξίτητα αὐτῶνῶν τῶν νέων πὸς παρου-σιάζονται στοὺς διαγωνισμοὺς. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς, ἴσως τὰ ἐννέα δέκατα, ἂν και φάγανε τὰ νιάτα τους στὰ θρανία τῶν σχολεῖων μας και τοῦ Πανεπιστήμιου, εἶναι τόσο ἀμαθεῖς και ἀστοχειώτοι, ὅστε αὐτοὶ πὸς τοὺς ξετάζουνε ἀποροῦνε και φρίτ-τουνε μὲ τὰ γράμματα πὸς μαθαίνει στὰ σχολεῖα μας ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία. Μ' αὐτὰ τὰ διανοητικὰ κεφάλαια θὰ βγῶνε στὸ πάλαιμα τῆς ζωῆς αὐτοὶ οἱ νέοι; Κ' ὕστερα φωνάζουμε εἰλοι γιὰ τὴν Ἑλλη-

νικὴ γραφειοκρατία, πὸς στὴ ράχη τῆς ἀράζουνε εἰλοι αὐτοὶ οἱ ναυαγοὶ, πὸς ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ ζήσουνε στὴν Ἑλλάδα κ' ἔχουνε δικαίωμα νὰ ζή-σουνε στὸν τόπο τους. Αὐτὸ ἔμως εἶναι ἄλλο ζήτημα. Τὸ ζήτημα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος. Παραφορ-τώνουμε τὰ μυαλὰ τοῦ παιδιοῦ μὲ χιλια πράματα, γιὰ νὰ μάθη ἀπ' ἔλα, και καταντᾶ νὰ μὴ μάθη τί-ποτα. Ἡ βάση πρέπει νὰ εἶναι: Λίγα μὰ γερὰ. Κανένας ἀνθρώπος δὲν μπορεῖ νὰ βγῆ φωστῆρας σὲ ἔλα (ἀρχαῖες γλώσσες, νέες γλώσσες, μαθημα-τικά, γεωγραφία, ἱστορία ἔλου τοῦ κόσμου κ' ἄλλα ἀμέτρητα). Κι εἰσοι στὰ σχολεῖα μας ἀριστεύουνε σὲ ἔλα, στὴν πραχτικὴ ζωὴ πέφτουνε ἔξω οἱ περισσό-τεροι. Ἡ καλύτερη συμβουλή πὸς μπορεῖ κανεῖς νὰ δώση εἶναι: Μὴν ἀφίνετε τὰ παιδιὰ σας νὰ φάνε τὰ νιάτα στὰ σχολεῖα και στὰ Πανεπιστήμια. Ρίξτε τα στὴν πραχτικὴ ζωὴ νωρὴς νωρὴς. Ὁ πρα-χτικὸς βίος εἶναι τὸ καλύτερο σχολεῖο.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Βουργαρίας ἀξαινει μὲ με-γάλα βήματα. Στὰ τελευταῖα 20 χρόνια μεγάλωσε κατὰ 32 0)0, ἐνῶ ὁ δικὸς μας μονάχα κατὰ 24 0)0. Βάλτε τώρα και τὴ μετανάστεψη και θὰ δῆτε πὸς σὲ λίγο ἡ Βουργαρία θὰ μᾶς ξεπερνᾶση καταπλη-χτικά. Ὁ μεγάλος κίντυνος τῆς φυλῆς μας εἶναι αὐτὸς. Και πρέπει νὰ κοιτάξουμε πὸς θὰ μπορέση ἡ ρωμῖος ν' ἀγαπήση περισσοῦτερο τὴ γῆς του, και νὰ μὴν τὴν ἀφίνη στὰ καλὰ καθούμενα, ζητώντας πλοῦτια στὰ ξένα. Ἐκεῖνα τὰ χοντρά τὰ λόγια πὸς εἶπε ὁ ὕπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Στάης πὸς τάχα-τες φτιάνουνται στὰ σχολεῖα μας 175,000 ρωμιοὶ στρατιῶτες, δὲ μᾶς φαίνονται νὰ ἔχουν περισσοῦτερη ἀξία ἀπὸ τίς συνειθισμένες πολιτικὲς κοῦρες. Οἱ καλοὶ στρατιῶτες γίνονται ἀπὸ τοὺς χωριάτες. Και τὸ ἐκπαιδευτικὸ μας σύστημα πρέπει νὰ ἔχη σκοπὸ, ἔχη πὸς νὰ φτιάση στρατιῶτες, μὰ πὸς νὰ πλάση ἀνθρώπους μὲ πραχτικὲς γνώσεις, πὸς νὰ μποροῦνε νὰ ζήσουν μέσα στὴν Ἑλλάδα και ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἔχοντας τὴ δύναμη νὰ ἀγαπήσουν τὴ γεωργία και τὴ βιομηχανία τοῦ τόπου μας, και νὰ δουλέ-ψουν στὰ χωράφια, στὰ λιμάνια, στὰ βαπόρια, στὰ περδῶλια, στὰ δάση. Ὅταν ἔχεις καλοὺς γεωργοὺς ἔχεις καλοὺς στρατιῶτες. Οἱ Βουργαροὶ εἶναι λαμ-προὶ στρατιῶτες, γιαιτὶ εἶναι λαμπροὶ γεωργοὶ. Κ' εἶναι ἀστεῖο πράμα νὰ νομίζουμε πὸς στὰ σχολεῖα θὰ μάθουνε τὰ παιδιὰ τίς στρατιωτικὲς συνήθειες. Γιαιτὶ μόλις βγῶνε οἱ μαθητὲς ἀπὸ τὰ σχολεῖα και μποῦνε στὴ ζωὴ, θὰ βάλουνε κολλάρο και καπέλλο

παρᾶξένους χοροὺς κατω ἀπ' τᾶστρα. Προσκαλοῦτε τὰ δαιμόνια! Και αὐτὰ δὲν ἀργοῦσαν νὰ τῆς ἀπαν-τήσουν και ἀκούγονταν νὰ τῆς μιλοῦνε μὲ μιὰ φωνὴ βραχὴν και βραθιά, πὸς ἔκανε τρομάρα σὲ ὅποιον τᾶκούγε!..

Ὁ κύρ Βολβῆς στὴν ἀρχὴ φοβήθηκε μὴ κοιτα-ζαν νὰ πάρουν μ' αὐτὰ τῆς γυναίκας του λεπτά. Και ἤτυχασε δταν ἔμαθε ὅτι ἄλλες τὸ ἔκαναν γιὰ νὰ σώσουν τὸ κορίτσι αὐτὸ μόνο, και ἄλλες ἤθελαν ἀμοιβὴ μετὰ τὸ καλὸ ἀποτέλεσμα. Ὁ κύρ Βολβῆς εἶταν ἡσυχος, ἔτι δὲ θὰ πλήρωνε ποτὲ ἀμοιβές. Δὲν πίστευε τίποτα αὐτὸς.

— Ἄς κάνουν κάτι γιὰ νὰ μὴ κάθονται! εἶχε σκεφθεῖ.

Νὰ τῆς τὸν δώσει τὸ νέο; Ὅυτε σκέψη! Ποτέ! τὸ εἶπε. Τὴν ἡμέρα μάλιστα, πὸς εἶχε τολμήσει νὰ τοῦ ζητήσει ὁ νέος ἐκεῖνος τὴν ἔγγονή του, και τὸ θυμάται τώρα μὲ λύπη, στενοχωρήθηκε και θύ-μωσε. Γιαιτὶ; Χωρὴς θυμὸ μποροῦσε τὸ ἴδιο νὰ κάνει!..

Ὁ νέος ἔφυγε γιὰ τὸ στρατὸ, ἔθελοντῆς, γιαιτὶ δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρει τὰ πειράγματα τῶν χω-ριανῶν του. Ἄλλ' ἡ κόρη ἀρρώστησε!..

Ποιὸς τῆς ἔφταιγε;..

Και ὁ κύρ Βολβῆς ἀνέθηκε τὰ σκαλοπάτια τὰ πέτρινα, ἀνοιξε τὴν πορτα και μπῆκε μέσα στὸ διά-δρομο, ἐνῶ μὲ τὸ ναῦ του μάτιας ζητοῦσε τὸ ἀπο-κρίατικο τραγοῦδι, πὸς τραγουδοῦσε πρὶν βῆ τὸ Σούφρα, νὰ τὸ τραγοῦδήσει πάλι.

Ὁ κύρ Βολβῆς θάταν ὀγδόντα πέντε χρόνων, ἀλλὰ φαίνονταν ἐξήντα πέντε. Εἶταν ἀδύνατος, μὲ τρο ἀνάστημα και ὀρθιο κορμὶ σὰ λαμπάδα. Τὰ μάτια του κάτι μάτια μικρὰ καστανὰ τὰ μισό-κλεινε κάποτες κάνοντας ὅτι δὲ βλέπει ἀπ' τὰ γε-ράματα. Και τὸ ἔκανε αὐτὸ, γιαιτὶ βαριόταν νὰ χαιρετᾶ ὅποιον κι ὅποιον.

Ἄλλ' αὐτὸ τὸ εἶχε πεῖ στὴ γυναίκα του, και αὐτὴ γιὰ νὰ δείξει ὅτι ὁ ἀντρας τῆς εἶταν γερὸς κα ἔθλεπε καλά, τὸ μαρτύρησε σὲ ἄλλες γυναῖκες και ἔτσι ἔγινε γνωστὸ σὲ ὅλη τὴ χώρα. Και ἔμως αὐτὸς, ἂν και μισοῦμαθε ὅτι τὸ ἤξεραν, τὸ ξακολου-θοῦσε.

Μόλις προχώρησε στὸ διάδρομο ἀκουσε μέσα στὴν τραπεζαρία ὀμιλίες. Στάθηκε. Μ' ἔλα τὰ γε-ράματά του δὲν μποροῦσε νὰ παραιτήση ἕνα παλιὸ του ἐλάττωμα. Τὸ κρυφοκοιτάγμα και τὸ κρυφά-κουγμα! Ἐλεγε γι' αὐτὰ.

— Τότε βλέπεις τὴν ἀλήθεια τσιτσιδὶ!

ΚΕΡΑΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909

ΧΡΕΟΣΙΣ

ΠΙΣΤΩΣΙΣ

Table with columns for 'Εως ελάχιστα διαχωρίσασθε', 'ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΑΗ', and 'ΠΙΣΤΩΣΙΣ'. It lists various financial items and their corresponding amounts in Drachmas.

Διανομή των καθαρών κερδών Α' εξαμήνου 1909 επί δραχμών 2,155,236.02 ως ανωτέρω.

Table detailing the distribution of profits, including categories like 'Εκ τακτικών μερίσμων', 'Επιδοτήματα', and 'Μέρισμα καθαρών'. It includes sub-items and amounts.

Τὸ Μέρισμα πληρώνεται :

Text describing the payment of dividends, mentioning locations like Athens, Thessaloniki, and other regional centers.

Εἶνε δὲ ἀπηλλαγμένοι τὸ μέρισμα τοῦ φόρου καὶ τοῦ δεκαώματου τοῦ χαρτοσήμου, ὡς προκαταβληθέντες ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ Δημόσιον.

Κ. ΗΥΡΓΑΒΕΛΙΑΣ

Η. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΣΗ

— Για νὰ μεθ' ἔλθουμε μίνα οἱ μπόρες; "Οχι, ὄχι! Τῶπα. Δὲν κάνω γὼ συγγενὴ ψυμοζήτη, κα- ταικοκλέφτη! Ἐμένα ἢ γενιά μου εἶταν ὄλοι προ- στοί. Καὶ νὰ ξεπίσω καί! Ποτέ, ποτέ!.. Πού νὰ πάρη οὐ διάβολο!.. Ἐγὼ δὲ λοσημῶ εὐκολα, ὄχι! Αὐτουνοῦ οὐ πατέρας μού ἔκλεψε ἴσαυτε εἴκοσι τρα- γιὰ καὶ τριάντα τόσα πρόβατα καὶ νὰ τοῦ δώσω τὴν κόρη μου! Γιατὶ κόρη μου εἶναι. Τοῦ παιδιοῦ μου τὸ παιδί... Ὁ γιατρός δὲν ἤξερε τί νὰ πῆ. — Μά, τὸ παιδί!.. Θέλησε νὰ πῆ ὅτι αὐτὸν ποὺ ἀγαποῦσε ἢ ἔγγονή του εἶταν φιλότιμος νέος, ἀγχιός, ἀλλὰ ὁ κύρ Βολ- θῆς δὲν τὸν ἀφῆσε. — Θὰ μοιάση τοῦ πατέρα. Κεῖνος μού ἔκλεβε τὰ καταίκια, αὐτὸς πιδὸ πονηρὸς θέλει νὰ μού κλέψει τὴν ἔγγονή, καὶ εἶτσι θὰ ἔχει μπόλικο κατσίικια χωρὶς νὰ φοβάται!.. Καὶ ὁ γέρο Βολθῆς γέλασε. — Σὲ μένα δὲν περνοῦνε! — Μά, τὸ παιδί θὰ πάθει! εἶπε καὶ ἡ γυ ναίκα του. Ὁ γέρο Βολθῆς στράφηκε καὶ τὴν εἶδε. — Μίλησε; καὶ σὺ;... Δὲν μπόρεσε; νὰ μὴ μι-

λήσεις, νὰ πεις τὸ λογάκι σου!.. Για νὰ σοὺ πῶ ὁμως: Νομίζω ὅτι πολὺ ἀνακατώνεται σὲ πράματα ποὺ δὲν πρέπει, καὶ πρόσζε!.. Πρόσζε μὴ στα γε- ράματα χαλάσουμε τὴ φωλιά! — Μά, Κώστα μου! — Τσιμουδιά!.. Μοῦ φέρνεις τὸ γιατρὸ σὰ νὰ πάσχει ἢ ἔγγονή σου ἀπὸ πνευμονία, καὶ σηκώνεις τὸν κόσμο στὸ ποδάρι σὰ νὰ κινδυνεύει ἢ πατρίδα! "Οχι! εἶπα καὶ τὸ μαρμαῦρωσα! — Μά... — Πάψε!.. Μά τὸ θεὸ, γιατρὸ! Ὅλο στενο- χωρὶς κοιτᾶνε νὰ μού βάζουνε, ποὺ ἀρχισε, σ' ὀρ- κίζομαι, μὰ ὑποψία νὰ μού μπαίνει στὸ νοῦ!.. Καὶ καθὼς ἔλεγε αὐτὰ ὁ γέρο Βολθῆς δὲν εἶχε καμιά ὑποψία, ἀλλὰ τότε θέλησε πρόχειρα νὰ φω- νάζει μιά. — Ἐλα, Χριστέ!.. — Σώπα! Τὸ ξέρω τί σκέπτεσαι, ἀλλὰ διὸ θὰ τὸ φᾶς! Καὶ ὁ γέρο Βολθῆς ἔφυγε, γύρισε τις πλάτες στὸ γιατρὸ, σὲ ὄλους, καὶ μπήκε στὸ δωμάτιό του κλείνοντας δυνατὰ τὴν πόρτα.

Ὁ κύρ Βολθῆς εἶχε συγχοσθαι. Καὶ εἶχε συγ- χισθαι ὄχι για τὴν παντρεία τῆς ἔγγονῆς του, για τὸ συμβόλλιο ποὺ εἶδε νὰ κάνου, ἀλλὰ για συγχι- σθεὶ για τὸ λόγο ποὺ εἶχε πει στὴ γυναίκα του, τὴν ὑποψία ποὺ τῆς ἔριξε, ἢ ὅποια ἂν καὶ φωναγ- μένη ἀπ' αὐτὸν για νὰ τὴ χτυπήσει, τὸν κέντησε καὶ τὸν ἔδιον. Καὶ στενοχωρήθηκε, συγχοσθηκε. Τὴν πίστεψε κι αὐτός. Εἶδε τὴ στενοχώρια του, τὸ θυμὸ του καὶ εἶπε σιγὰ συμβουλευτικὰ: — Κάτι θὰ πάθει, Κώστα! Κώστα, θὰ πά- θεις τίποτα! Κι ἀρχισε μὲ μιὰς νὰ τραγουδᾷ: Τιμὴρ ποὺ πᾶς μωρὴ στὸ μπακάλη για τυρί... Θυμήθηκε πάλι τὸ θυμὸ του, τὴ στενοχώρια του κι ἀρῆσθ' τὸ τραγοῦδι θέλοντας νὰ φιαξεί κάτι ποὺ εἶχε χαλάσει. — Βρὲ κουτέ! Τί χαλᾶς τὴ ζαχαρένια σου; Ὅσω γερνάς, γίνεσαι νευρικός, ἀμυαλὸς! Τί κάνεις εἶτσι; Τί θυμώνεις; Νὰ γελᾶς, βλάκα, νὰ γελᾶς! Τὸ παλιὸ σου κείνο τὸ ξέχασες; Μὴ χαλᾶς τὴ ζα- χαρένια σου!.. Ἄν πᾶς εἶτσι θὰ φᾶς τὸ κεφάλι σου, θὰ τὸ φᾶς τὸ ξερό σου δίχως ἄλλο καὶ γρή-

και θα κοιτάζον η να βρούνε θέση η να μεταναστεύουν, και θα ξεχάσουν έτσι όλότελα τα στρατιωτικά. Άφινουμε που αυτοί ίσα ίσα είναι που δημιουργούν το στρατό των απαλλαγέντων. Στρατό λοιπόν θα δώσουν τα χωράφια, κι όχι τα σχολεία, τ' άργαστήρια των απαλλαγέντων.

Σήμερα για τον άγωνα της ζωής δε φτάνει το συντακτικό κ' η γραμματική. Χρειάζονται πολλά άλλα πράματα. Κι αυτά τα πράματα πρέπει να μαθαίν, ο γιος του χωριάτη στο σχολείο το δημοτικό. Όσο για τ' ανώτερα σχολεία μπορεί κανείς να βάλη τον κανόνα: Λιγότερα χρόνια για μελέτη, νωρίτερο βάπτισμα μέσα στον κόσμο. Τριάντα χρονών ο Άμερικάνος έχει δημιουργήσει την περιουσία του η έχει αλλάξει πέντε-έξι επαγγέλματα για να βρη εκείνο που θα του δώσει την επιτυχία. Έμεις μπροστά μας έχουμε και ζωντανό παράδειγμα αυτού του κανόνα. Παιδί δεκαπέντε χρονών άφισε τα γράμματα και μπήκε υπάλληλος στο γραφείο του πατέρα του. Έκει μέσα έμαθε τόσο καλά τη δουλειά του που σήμερα είναι υποδιευθυντής στο έξωτερικό μιας μεγάλης Τράπεζας.

Έδώ τελιώνει το άντρο της «Οικονομικής Ελλάδας». Οι αναγνώστες του «Νουμά» πολλές φορές θα διάβασαν σ' αυτές τις στήλες σκορπισμένες τις παραπάνω αλήθειες. Μα το ζήτημα δε σταματάει ίσα μ' εδώ. Θα θέλαμε να ρωτήσουμε το συντάχτη της «Οικονομικής Ελλάδας» αν αληθινά πιστεύει πως μπορεί να δοθη πρακτική κι αληθινή μόρφωση στα παιδιά μας με την αλλαγή μονάχα του εκπαιδευτικού συστήματος, χωρίς ν' αλλαξη και ο γλωσσικός τρόπος της διδασκαλίας, που δεν είναι διόλου πρακτικός όπως γίνεται σήμερα με την ψεύτικη, νεκρή, μουχλιασμένη, ακατάστατη, επίπολη, διεφταμένη, άσυνείδητη και άψυχη καθρέυσα.

Κι αφού θέλει πρακτική μόρφωση, που φυσικά απαιτεί πρακτική γλώσσα, γιατί δεν το λέει φανερά και γιατί δεν έρχεται να πολεμήση μαζί μας σ' αν ειλικρινής άνθρωπος που φαίνεται να είναι;

Η μήπως κι αυτόν τον έχει αδράξει η πρόληψη, και δεν μπορεί να λευτερωθη από δαύτη; Μα χωρίς να πετάξη από πάνω του αυτές πρώτες την πρόληψη, πως έρχεται να φωτίση τους άλλους;

Φοβάται μήν τονε πούνε μαλλιάρη και Ψυχαριστή; Και τι σημαίνει αυτό σ' έναν που θέλει να φουήξη μια καινούρια πνοή, στο σπουδαιότατο ζήτημα των παιδιών μας; Στα λόγια πρέπει να προσέχη η στα πράματα;

Μαλλιάρης και Ψυχαριστής είναι ένας νέος παιδαγωγός ο κ. Άλέξαντρος Δελμούζος, μα στο Βόλο μέσα σ' ένα χρόνο που του δόθηκε να διευτύνη ένα σχολείο κοριτσιών, έκαμε θάματα μπάζοντας εκεί μέσα τη ζωντανή μας, τη δημοτική μας, την αληθινή μας γλώσσα, ζίνοντας έτσι

γορα !.. Άλλο τούτο !.. Έμαθε και στενοχωριέται ο κύριος !.. Για κάνει πάλι !

Εΐταν φοβέρα το τελευταίο.

— Έχεις δίκιο ! Άπάντησε σ' α με άλλη φωνή κάποιου που είχε κρυφτεί ντροπιασμένος για τις άνοησίες, που είχε κάνει, και για τις όποιες θύμωνε τώρα ο κύρ Βολβής.

Έλαβε ύφος γελαστό και άρχισε πάλι να τραγουδά :

Πιρί που πάς μωρή
στο μπακάλη για τυρί...

Στάθηκε στο παράθυρο. Κοίταζε τα βουνά τα χιονισμένα. Ο ήλιος σ' αν ξένος πιά φώτισε, απλώθηκε, ξεδαμμένος λές, στα κεραμίδια των σπιτιών της χώρας, φωτίζοντας στις καπνοδόχες τον καπνό, που έβγαζαν, που κάπνιζαν όλες σχεδόν σ' αν έκαναν θυσία στον έρχόμενο χειμώνα. Ο ήλιος χάθηκε πάλι. Μέσα στο σπίτι ένας κρότος άρχισε να γίνεται. Κάτι κοπανούσανε μέσα σ' αν χάλκινο σκεύος.

Ο κύρ Βολβής θυμήθηκε. Έτοιμάζαν κερτίδες.

— Καλοί είναι και οι κερτίδες !
Του ήλθε διάθεση, εύχαριστηση.

τρανό παράδειγμα γενναιότητας απ' τη μια μεριά για τους άλλους, κι απ' την άλλη τρανής χρησιμότητας της παιδαγωγικής του μόρφωσης, μ' ανοιχτή τη σημαία του δημοκιστή.

Και νομίζουμε πως αυτό είναι το ζήτημα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Στο περιβόλι μ' αν αυγή κατέβηκα να κόψω κάποια αγαπημένα λούλουδα.

Όιμέ, κάποιον μαύρο σύγγεγο του Χυνόπαρον, κάποιον άγριο φουομανητό τάχε ρίξει μαραμένα στο χώμα ! Κοίτα ! πόσο χλωμά γέρουν τα ξεχρώμα άνθόφυλλα, άλλοιμονο, χλωμά σ' αν την αγάπη σου, καλέ μου, πούνοιωσα ένα πρωτ' να ξεφυχήη χλωμάζοντας απ' της καρδιάς σου τα μουτικά τα βάθη, μαζί με το πρώτο φόσημα του Χειμώνα, μαζί με τα λούλουδα του κήπου, που γόρανε χλωμά στο χώμα μ' αν αυγή, άλλοιμονο !

ΔΙΓΕΙΑ

ΜΑΝΩΛΗΣΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΜΕ ΠΙΑΝΟ

Τυπωθήκανε στη Λειψία και που-
λιούνται στα γραφεία του «Νουμά».

α') ΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΑΣΗ :

- 1) Στην άνεμη καρφωμένα . Δρ. 1.—
- 2) Τραγουδάκι » 1.—
- 3) Στη νησο πέρα ο πύργος της Άθω-
ρητης » 1.—

β') ΠΟΙΗΣΗ ΑΔΕΣ. ΠΑΔΔΗ :

- 4) Μολιδιάτισσα Δρ. 1.—
- 5) Μισιριώτισσα » 1.—
- 6) Ρουμελιώτισσα » 1.50
- 7) Άφροδίτη » 1.50
- 8) Χάιντε χορδε » 1.—
- 9) Μικρούλα » 1.50
- 10) Στον Έποπα (μαλλιαρικά Πόπι) Χαρίζεται.

Όλα μαζί ένας τόμος δρ. 5.

— Γέρο πονηρέ ! έκανε χαιδεύοντας το μάγουλό του, πιστεύω οτι μόνο συ ξερείς το καλό κρασί και το καλό φαί !.. Κερτεδάκια προ πάντων ! Ναι, ναι ! Δεν ύπόρχει λόγος !..

Ο κρότος εξακολουθούσε σ' αν να συνόδευε τα λόγια του.

Μια μορφή πέρασε γρήγορα τυλιγμένη σ' ένα μαύρο σάλι. Ο κύρ Βολβής τη γνώρισε.

— Η Κατερινιώ ! Που να πάει εδώ ! Που άλλου... Νά το ! Νά, η πόρτα ! Άλλο συμβούλιο έτοιμάζουνε !..

Του ήλθε επιθυμία να βγει και να πάει να μάθει κρυφά τι θα έλεγαν, αλλά κρατήθηκε.

— Τι έπαθα ! Για να στενοχωρηθώ ; Όταν δεν έχει κανείς σκέψεις λυπηρές, όταν δεν του καίγεται καρφι για το καθετί, δε στενοχωριέται καθόλου, σίγουρα είναι να γίνει Μαθουσάλας στα χρόνια κι άκόμα !..

Μια ιδία πέρασε απ' το νού του πάλι και ειπε σιγά απαντώντας στον εαυτό του και όχι στη σκέψη αυτή.

— Που ξερείς !

Και εύχαριστημένος, αφού τράβηξε μακριά το μαγκάλι, που μέσα στη στάχτη κοκκίνιζαν τα καρ-

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Άθήνα Δρ. 8.— Για τις Έπαρχίες Δρ.

Για το Έξωτερικό Δρ. χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες (2 Δρ. την τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δε γράφεται συντρομητής ά δε στείλει μπροστά τη συντρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κίόσκια (Σύνταγμα, Ομόνοια Έθν. Τράπεζα Ύπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχίδρομου (Άκαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στο κίόσκιο Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία «Έστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ο κίνυνος — Η διάλυση — Δρακόντεια μέτρα !
— Ύπουργική ρεκλάμα — Τα κορίτσια μας.

ΤΙΠΟΤ' άλλο λοιπόν από μια συνειδημένη αλλαγή Ύπουργείου δε ζητούσαμε. Και την πιτύχαμε την αλλαγή και συχάσαμε—και φυλάμε τώρα την δρεξή μας την επαναστατική για τη βλογημένη την άρα που θα βαρεθούμε τούτο το Ύπουργείο και θα ζητάμε νάρθει ο Θεοτόκης η κανένας άλλος Σωτήρας να μ' αν σώσει από τον κίνυνος.

Γιατί, μήν το ξεχνάτε, ο κίνυνος έπιστρατεύεται πάντα όταν παρακαθίσει το ένα κόμμα στην Αρχή, και το άλλο, το απ' όξω, αρχινίσει ναπέλιζεται πως θ' αρπάξει το Κεντρικό ταμείο στα χέρια του. Σε μια τέτια κρισιμότατη περίπτωση (κι οτα μάλιστα τύχει το απ' όξω κόμμα να λέγεται Ραλλικό) η άτμοσφαιρα γιομίζει από φοβέρες, τα κατάδαθα της γής κλαστριολογισούνται από επανάστατες, οι θρόνοι σειούνται, τα δόντια τρίζουν, τα χέρια γροθιάζονται. Τρέμειτε, τύραννοι !

Μά κάτι γίνεται στον μπερτεν του Καραγκιόζη κάποια αλλαγή σημαντική. Ο διόρ Διονύσιος δέρνει άντι να δέρνεται, ο μπαρμπαγιώργας τα κάνει θάλασσα. Και η παράσταση τελιώνει με χεροκροτί-

βουνάκια, εκπλώθηκε στο καθισμά του. Εΐταν εύχαριστημένος με τον εαυτό του, τον άκουγε αυτός, έκανε δ,τι έπρεπε, δ,τι του είχε όρισει.

Άκουσε την καρδιά του να χτυπά πιο γρήγορα και του θύμησε αυτό σ' αν να ξέθαψε κάτι από καιρο πεθαμένο, χρόνια λησμονημένο, του θύμησε την ήμερα του γάμου του. Έτσι χτυπούσε η καρδιά του τότε, όλο εύχαριστηση και με μια άνησυχία εύχάριστη.

Θυμάται τώρα ο γέρο Βολβής πράγματα που είχε κειρό να τα φέρει στη μνήμη του, και μαζί θυμάται που όταν εΐταν για να παντρευτεί, τον έλεγαν πολυ μεγάλο στα χρόνια, και εΐταν, γιατί πενούσε τη γυναίκα είκοσι σωστά χρονάκια ! Κεϊ στα χωριά γνωρίζει ο ένας τον άλλον και οι άνθρωποι δεν έχουν ανάγκη από χαριτιά να βρούνε τα χρόνια κανενός απ' αυτούς, έχουνε τα γερά τους, τα ακαλλιέργητα κεφάλια που δ,τιπέσει μέσα γράφεται σ' αν σίδερο.

— Είναι μεγάλος ! λέγανε, έπειτα από κάμποσα χρόνια θα είναι γέρος !

Και καθώς συλλογιέται αυτά ο κύρ Βολβής χαμογελά και το χέρι του πηγάινει στο μουστάκι του. Έπειτα μικραίνει τα μάτια του σ' αν να ήθελε

ματα και με ούβριάσματα--και η καταγκιέζικηπολιτική μας στέλνει στις τάξεις της εθεδρείας το μεγάλο τον μπαμπούλα, τον Κίντυνο.

*

ΤΗ διάλυση της Βουλής η Κυβέρνηση την έχει στην τσέπη της. Τό δήλωσε ο ύπουργός της Παιδείας στους Πατρινοίς δημοσιογράφους. Σάν 'Υπουργός Παιδείας δεν είχε να κάμει καμ' άλλη σημαντικώτερη δήλωση απ' αυτή. Και πολύ σωστά. Γιατί ο κ. Γεροκωστόπουλος το νιώθει (και τούτο τον τιμάει πολύ) πως έγινε 'Υπουργός της Παιδείας, όχι για ν' αναμορφώσει τίποτα, παρά για να δυναμώσει το κόμμα του το τοπικό. Και το κόμμα του τούτο μόνο ζήτησε να μάθει απ' αυτόνε, αν την έχει τη διάλυση η Κυβέρνηση, αν είναι δηλ. η Κυβέρνηση δυνατή.

Μήπως οι Πατρινοί τονέ σταίλανε στη Βουλή για κανένα άλλο λόγο; Κοματάρχη δυνατός θέλανε νάχουν και κοματάρχης δυνατός ανάδειχτηκε. 'Αλλιώςτικα δε θα γινότανε και 'Υπουργός.

*

ΤΑΔΕ είπε ο κ. Σπράτος, ο 'Υπουργός των 'Εσωτερικών:

— 'Η Κυβέρνηση έλαβε δρακόντειε μέτρα για να διατηρήσει την τάξη κ' έννοει να ισχύσει το Κράτος του Νόμου!

Μπρρρ! 'Ακόμα προχτές ο κ. Σπράτος δεν το λογάριζε καθόλου το Κράτος του Νόμου και ζητούσε μαζί με τους άλλους συντρόφους του να αιματοκυλίσουν τον κόσμο για να γίνουν 'Υπουργοί.

Μα να μη ντρέπονται καθόλου οι πολιτικοί μας όταν ξεστομίζουν τέτια τετράπηχα λόγια!

*

ΟΑ' οι καινούριοι 'Υπουργοί μας θεβαιώσανε πως βρήκανε τρομερή άκαταστασία στα 'Υπουργεία τους. Σπαρατόπο κι αυτό και τάκουμα κάθε φορά που θάρθει καινούριο 'Υπουργείο. 'Ακαταστασία βρίσκει κι άκαταστασία παραδίδει στο 'Υπουργείο που θάν το διαδεχτεί. Και το πράμα τραβάει κορδόνι και κανείς δε φιλοτιμιέται την άκαταστασία αυτή νάν τη μεταμορφώσει σε τάξη, γιατί τότε θα λείψει και η εύκολη αυτή ρεκαλίμα που μεταχειρίζεται κάθε καινούριος 'Υπουργός.

*

ΑΜΕΤΡΗΤΕΣ πάλι καινούριες δασκάλες ξεφούρισε και φέτος το 'Αρσάκειο. Τι θα γίνουν τ' άουρ' αυτά κορίτσια; Πού θα τρυπώσουν και πως θα ζήσουνε;

Ο άρθογράφος της 'Οικον. 'Ελλάδας κλαίει τα παιδιά μας που βγαίνουν από τα σχολεία άνικανα για κάθε πραχτική δουλιά. Μα των κοριτσιών η θέση είναι άκόμα χειρότερη. 'Οσες δεν μπρέσανε να πιτύχουνε, με χιλίους έξευτελισμούς, μια ψωροθέση δασκάλας, αναγκάζονται να παστώουν τη σφία που τους χάρισανε οι Φαρανάτοι και οι Γαρδίκτες και να ρήχνουνε στη φωτιά τους «Ρητορικούς

λόγους» του Μιστριώτη, γιατί βλέπουνε πως με τίτια άχρηστα πράματα ούτε το ψωμί τους μπορούνε να βγάλουν, ούτε κανένα γαμπρό να βάλουνε στο χέρι.

'Οπόσο υπάρχει κ' ένα λιμάνι σωτηρίας για δαυτες: 'Υπάρχει η 'Επαγγελματική σχολή, υπάρχει και η 'Εμπορική και Βιομηχανική 'Ακδημία. Σ' αυτά τα δυό σωτήρια λιμάνια και τάνώφελα πράματα που μάθανε θα ξεχάσουν και θα μάθουν επιτέλους και μια χρήσιμη δουλιά, όσα κορίτσια δεν παίρνουν το δίπλωμά τους μοναχά για λούσο περιτό.

ΠΟΥ ΜΙΣΕΥΕΙΣ, ΠΑΙΔΑΚΙ ΜΟΥ;

'Από πολλά χρόνια κ' ιδώ γίνεται πού, έμεις οι 'Οθωμανοί 'Ελληνες, κάθε φορά που η κουβέντα το φέρνει στην κατάσταση των εθνικών μας πραγμάτων, αρχίζουμε να φωνάζουμε ότι πηγαίνουμε κακά, ότι είμαστε τούτο και κείνο, ότι μαλώνουμε άναμεταξύ μας, μαλώνουμε με όλο τον κόσμο και ότι είμαστε για πνίξιμο. 'Αμέσως πάλιν έμεις οι ίδιοι λέμε ότι κακό πράμα είναι η άπαισιοδοξία και τότε δε φωνάζουμε ότι είμαστε οι πρώτοι απ' τους πρώτους της 'Οθωμανικής πατρίδας, σ' όλες τις χάρες κι όμορφίες, όλοι μας για στεφάνωμκ. Κι άρχιδιάζουμε πια όλα τα καλά και τάχαθά μας, εκκλησιές, σχολεία, νοσοκομεία, όρφανοτροφεία, γυμναστήρια, θέατρα, σωματεία, βιήλους, λέσχες, έορτές, χορούς, έκδρομές, πανηγύρια, Γράμματα, ευγένεια, πολιτισμό, πνεύμα, τράπεζες, έμποριο, βιομηχανία, ναυτιλία, τέχνες, έπιστημες. 'Αφού έχουμε τόσα καλά πράματα, λέμε, πως είναι δυνατό να πηγαίνουμε κακά; 'Α μαλώνουμε άναμεταξύ μας, μη δέν κάνανε έτσι και οι παλιοί 'Ελληνες η γίνεται το αίμα νερό; Και τότε πια ξερινόμαστε απ' τα γέλια κι απ' τη χαρά, που είχαμε απάραλλαχτοι, σαν οι παλιοί 'Ελληνες. 'Α μαλώνουμε μ' όλο τον κόσμο, λέμε, ότι είναι απ' τον φόβο κι απ' τη ζήλια που μας έχει ο κόσμος όλος και γι' αυτό μας κατατρέχει και θέλει την καταστροφή μας. 'Ετσι λέμε οι μικροί άνθρωποι της κουβέντας.

Οι μεγάλοι όμως του έθνους, σαν που είναι οι δεσποτάδες, οι άλλοι λαϊκοί άρχοντάδες και οι υπάλληλοι τους σοφοί δασκάλοι, μας εξηγούνε βαθιότερα τα πράματα.

'Ο δεσπότης που ρωτάμε, πρώτα με μεγάλη άυστηρότητα μας εξηγεί ότι αυτός, και μονάχα

*) 'Η αρχή του στον αριθ. 351.

αυτός, είναι ο θεόβαλτος και νόμιμος κυρίαρχος κ' εθνάρχης της θεόσωστης επαρχίας του, ένεκα τις σύμβασες που ύπόγραψε με όλες τις δύναιες, τα στοιχεία και τα τελώνια της Γης και τ' Ούρανοϋ, και ποιός δέν το πιστεύει, την κατάρα του νάχη, τάνάθεμά του και την άφορισμό του. Μπ; λείπει όστερα ότι πηγαίνουμε κακά, πρώτο: γιατί αυτοί οι εύλογημένοι δέν τον εκλέξανε άκόμα Πατριάρχη που τους είπε τους εύλογημένους τόσες φορές, για το συμφέρο της Μεγάλης 'Εκκλησίας. . . βέβαια και του έθνους, δεύτερο: γιατί οι κοσμικοί άρχοντάδες όλοι τους δέν έχουν μυαλό ούτε μια τρίχα απ' τα γένια του, τρίτο: γιατί οι χριστιανοί που σωχρονούνται τώρα, τίποτα πια δέν άφίνουν σ' εκκλησιές και μοναστήρια, για να ύπάρχουν έτσι πολλά εθνικά χτήματα και νάναι εθνικά του έθνους, τέταρτο: γιατί δέν πλερώνουμε ταχτικά τα δικαιώματά του και δέν του φέρνουμε πολλά καλά στομαχικά που νάχουμε την εύχή του, πέμτο: γιατί τα γεννήματά μας δέν τα πουλάμε στον έμπορο και δε δανειζόμαστε απ' το σαράφη που μας λείπει αυτός, έχτο: γιατί για τις ιδιωτικές μας ύπόθεσες δε ρωτάμε μονάχα αυτόν που ξέρει και καταλαβαίνει κάθε πράμα καλύτερ' από κάθε κοσμικόν με τη χάρη και με τη δύναμη της γενειάδας του, έβδομο: γιατί δέν κάφτουμε γλήγορα με πετρέλαιο κάτι προτεστάντους και φαρμακόδους, προδότες της Μεγάλης 'Εκκλησίας και βέβαια και του...πως το λένε...του έθνους, όγδοο: μας ρωτάει, κοιτάζοντάς μας καλά στα μάτια, πως πηγαίνουν οι έσυχές μας και πια έμπορικά μας και στο τέλος μας στέλνει στην εύχή του Θεού.

'Ο λαϊκός άρχοντας που ρωτάμε, με πολλές περιφάνειες, γλώσσες κ' έγκυκλοπαιδείες, κοιτάζοντάς μας πρόστυχα κι άδιάντροπα, μας άπαντά ότι πηγαίνουμε κακά, γιατί η Κυβέρνηση δέν τονέ διώρισεν άκόμα γενικό διευθυντή όλων των 'Οθωμανών 'Ελλήνων, δεύτερο: γιατί πολύ τον έμποδίζουν στην εργασία του αυτοί οι καλογέροι, που κουκουτσι μυαλό δέν έχουν, τρίτο: γιατί ο βρωμολαός αυτός καθόλου πια πειθαρχία δέν έχει μηδέν τρέμει μπροστά του, κι ούτε του άναγνωρίζει να τον λείπει αβρέ, χτήνος, παλιοχωριάτη, γουρουνί ούτε να διασκεδάξη τουλάχιστο ιδώ και κει με τις οικογένειες του λαού, σαν που πρέπει σ' έναν άρχοντα και σύμφωνα με τις γλυκειές άπαίτητες της φύσης, τέταρτο: γιατί το ταμείο του κοινοϋ δέν του πλερώ-

να δει κάτι μακρυνό, και το χέρι του στίκεται άκίνητο. Κουνά λίγο το κεφάλι και λέγει με το νού του:

— Πόσοι από κείνους δε χυθήκανε!

'Η γυναίκα του το είχε πάρει πάνω της στην αρχή. Έβγανε μικρούλα! 'Αλλά τα χρόνια περνούσαν απ' αυτόν όπως περνούσαν κι απ' τα βουνά! 'Η γυναίκα του όμως άλλαζε! 'Ο κάθε χρόνος που περνούσε άφινε και ένα σημάδι του πάνω της. Και έτσι άλλαζε τόσο πολύ που μπορούσαν, τώρα και χρόνια, να βάλουν στοιχίμα, όσοι δέν τους γνώριζαν, ότι έχουν την ίδια ηλικία!

Τους έτυχαν συμφορές και συμφορές, θάνατοι! 'Η γυναίκα του, σε κάθε συμφορά, ξεμαλλιαζότανε, φώναζε, χτυπιόταν και ζητούσε να πεθάνει κι αυτή! Αυτός έπινε καφέ στο καφεείο, παίζοντας με φίλο του χαρτιά για να περάσει η λύπη.

— Ούτε μαζί ήρθαμε, ούτε μαζί θα πάμε! 'Ελεγε στους φίλους του, και ζητούσε άστεία για να γελάσει και να μη πάθει τίποτα η ζαχαρένια του, όπως έλεγε την καρδιά του.

Και τώρα που θυμάται και φέρνει με τη μνήμη του τη γυναίκα πως εκλαίγε και φώναζε, ρώτησε:

— Και τί έκανε μ' αυτό; 'Η κουτή!

Αιστάνεται όμως εύχαρίστητη, γιατί η γυναίκα του δέν του έμοιαζε και είχε αυτό το λόγο του.

Και όταν έβλεπε, μετά τη φοβερή λύπη, τη γυναίκα του να γίνεται ήσυχη, να μην κλαίει πια, ούτε να ξεμαλλιαζέται, της έλεγε γελαστά:

— 'Αφού είσουν για να ήσυχάσεις, γιατί ξεμαλλιαζόσουν;

'Ο κύρ Βολβής πρόσεξε έξω στο δρόμο, άφίνοντας τις σκέψεις.

Περνούσε ένας χοντρός με τυλιγμένο το λαιμό και το μισό πρόσωπο μ' ένα σάλι. Προσπαθούσε να βαδίσει γρήγορα με άνοιχτά τα πόδια.

— Νά, ο χοντρο Λούμης! Για κοίτα πως πάει!.. 'Ω, ω, ω! Νά, κ' η γριά Μάτσα! Μα τί θέλει αυτή στο δρόμο! Και πάει σε χήνα κουτσή! Γερό όμως κόκκαλο! Θα με περνάει πάντα χρόνια! Μόνο που έγινε σαράβαλο αυτή!.. Τι ώραία γυναίκα που είταν μια φορά!..

Στο νού του ήθε ο άντρας της, ένας άνθρωπος με χοντρό μαλλιαρό κεφάλι, ο όποιος είχε μείνει χρόνια πολλά στην 'Αμερική. Φορούσε και πάντα κόκκινο πουκάμισο και έκανε μεγάλη έντύπωση γι' αυτό στη χώρα. Αυτά όμως δέν τον έμποδισαν από τού να πεθάνει! Και πάει το κόκκινο

πουκάμισο, τα ταξίδια, οι ξένες γλώσσες, πανε δλα!.. Κοίμα στον κόπο που έκανε να τις μάθει!..

'Ενας άνθρωπος άδύνατος, ψηλός σε στύλος πηλεγραφικός, με φτωχικά ρούχα, φάνηκε να περνά, με τα χέρια στις τσέπες και με σκυμμένο κεφάλι, σαν η άκρη του στύλου να είχε τσακίσει. Πίσω του έρχόταν, ακολουθώντας τον κταπόδι, ένας μαύρος σκύλος μεγάλος με σκυμμένο το κεφάλι σε να σκεπτόταν...

— 'Ω, ω! Νά, ο Λαλόπης!.. Φτώχεια και των γονέων! Με το σκυλί του όμως! Δέν κοιτάζει τη φτώχεια του, αλλά θέλει και σκυλί!.. Μα πως δέν τον τρώει αυτό απ' την πείνα; Θα πεις πάλι πως δέν το τρώει αυτός;..

'Ο δρόμος έρήμωσε πάλι. Σε λίγο ένα παιδάκι βγήκε μ' ένα τενεκι σκουπίδια, από ένα σπιτάκι, κει άντικρύ, που κυμάτιζε στη στέγη του με άσπρη σημαία. 'Αφησε τον τενεκι στη γη, έπειτα τον άναποδογύρισε με μια κλωτσιά. 'Ο τενεκις έπεσε ξερνώντας τα σκουπίδια, που είχε μέσα του. Το παιδάκι έφυγε τρεχάτο και ο τενεκις έμεινε μόνος. 'Ο άνεμος πήρε τα έλαφρά του σκουπίδια και τα σκόρπισε.

'Ενα άσπρο κομματάκι φάνηκε άξαφνα να γυ-

